

Konkordato

İtalyanca "Concordato" kelimesinden dilimize geçen Konkordatonun Türkçe karşılığı iflas anlaşmasıdır. Mali durumu bozulmuş şirketlerin borçlarını ödeyebilecekleri koşullar çerçevesinde alacaklılara ödemesi için alacaklılarıyla yaptıkları anlaşma anlamına gelen Konkordato, ilk kez Papalık makamıyla başka hükümetler arasında yapılan anlaşmalar için kullanılmıştır.

Konkordato, mali durumu bozulmuş borçlu durumda olan şirket ile bu şirketten alacaklı olanları korumaya yönelik bir hukuki uygulama olup alacaklılar ile borçlu arasındaki yeniden yapılandırma anlaşmasıdır. Konkordato ile hem borçlular hem de alacaklılarının korunması amaçlanmaktadır. Konkordato anlaşması Konkordatoya taraf olmayan veya kabul etmeyenleri de bağlar. Konkordato, şirketlerin borçlarının yeniden yapılandırılması için başvurdukları hukuki bir yöntemdir. Mali durumu bozulmuş olan borçlunun, borçlarını belli bir oranda ve vadede ödemesine ilişkin alacaklıları ile yaptığı ve mahkemece onaylanan bir anlaşma niteliği taşımaktadır.

Konkordato başvurusu kabul edilen şirketlerde alacaklılar haciz işlemi yapamamakta, bankalar kredilerinin kapatılmasını talep edememekte, ipotekler satışa çıkarılmamakta ve devlet ilgili borçlu firmaya bir çeşit geçici koruma veya diğer bir tabir ile "Koruma Zirhi" sağlamış olmaktadır. Yıllardır mevcut olan Konkordato uygulaması, Mart 2018'de iflas erteleme tamamen kaldırılmasıyla daha fazla talep görmeye başladı. 15 Mart 2018'de iflas erteleme hükümleri kaldırıldı, yerine yeni düzenlemelerle Konkordato getirildi. Diğer bir ifadeyle, iflas erteleme Konkordatonun yerine geçti.

2018 yılında resmi olarak Konkordato talep eden firma sayısı 1.401

Şu anda resmi olarak elimizde Konkordato ilan etmiş şirket sayısını gösteren iki adet rakam mevcut. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, 27 Aralık'ta yaptığı açıklamasında devlet kayıtlarına göre 979 firmanın Konkordato ilan ettiğini belirtti. Pekcan aynı zamanda "Konkordato ile ilgili yeni bir düzenleme olduğunu; bundan böyle bağımsız denetim kuruluşlarının raporlamaları sonucunda Konkordato ilan edilebileceğini, hem alıcıyı hem de borçlu firmayı koruyan bir mekanizma olması yönünde ciddi bir çalışma yapıldığı." yönünde açıklamada bulundu. TBMM Adalet Komisyonu Başkanvekili ve AKP Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ise son 8 ayda Konkordato talep eden şirket sayısının 1.401 olduğunu belirtti.

Yeni Düzenleme

Konkordato Türkiye'nin son dönemde en çok duyduğu kelime haline geldi. Kısaca şirketlerin nakit akışlarını yönetemedikleri için alacaklılarla anlaşıp borcunu bir ödeme takvimine bağlamak için kullandığı Konkordato, şirketlerin iflastan önce başvurduğu hukuki bir yol.

Hükümet, iflas erteleme yerine getirilen Konkordato sisteminde yaşanan suistimallere karşı önemli bir adım attı. İcra İflas Kanunu'nun Konkordatoya ilişkin hükümleri revize edildi. Konkordato talebinde "güvence veren denetim raporu" zorunluluğu getirildi. Konkordato raporunu verecek denetim kuruluşları daraltılacak. Konkordato komiserleri beşten fazla

dosyaya bakamayacak. Yeni uygulama ile kötü niyetli firma sahiplerinin mahkemeden karar aldırıp borçlarını Konkordato koruma zırhına aldırmaları zorlaşacak.

Konkordato Komiserliği

Borçlunun gerekli şartları taşıdığı sonucuna varılırsa, borçluya yasal olarak Konkordato süreci başlatılır ve komiser atanır. Borçlu, bilançosunda yazılı mal ve kıymetleri, Konkordato mühletinin verilmesi halinde, bilançoğu icra mahkemesine sunduğu tarihten bir sene içinde mahkemeye göstermeye mecburdur. Konkordato mühleti kaldırılmış veya Konkordato tasdik edilmemişse bunların kesinleşmesi tarihlerinden itibaren bir sene ve Konkordato feshedilmişse feshin kesinleşmesinden altı ay müddetle borçlu için aynı mecburiyet vardır.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun yetkilendirdiği denetim kuruluşunca hazırlanan, Konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hususunda makul güvence veren denetim raporu ile dayanakları, Konkordato başvurusu sırasında mahkemeye sunulacaktır. Kanunda, Konkordato komiserinin seçimi, nitelikleri ve eğitimiyle ilgili düzenlemeler de yer almaktadır. Üç komiser görevlendirilmesi durumunda komiserlerden biri, mahkemenin bulunduğu ilde faaliyet göstermek şartıyla Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nca yetkilendirilmiş bağımsız denetçiler arasından seçilir. Komiserler bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan komiser listesinden seçilirken, listeye kayıt için Adalet Bakanlığı'nca izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanması gerekmektedir.

Konkordatunun sağladığı avantajlar

Konkordato mühleti verilmesiyle borçlunun elde edeceği en önemli avantaj, mühlet (Konkordato) tedbirlerinden en önemlisi olan tüm kanuni takiplerin durmasıdır. Bu sayede borçlu her an icra ve iflas takiplerine maruz kalmaktan ve mevcut takiplerin baskısından kurtulmakta ve adeta rahat bir nefes almaktadır. Bu Konkordato (mühlet) tedbiri, öncelikle borçlunun malvarlığının güvence altına alınarak korunmasını sağlamakla borçlunun yararına gibi gözükmekte ise de Konkordato projesinin realize olmasını sağlamak suretiyle alacaklıların alacağına kavuşmasını sağlaması itibariyle dolaylı olarak alacaklıların da yararındadır.

Borçlu hakkında mühlet (Konkordato) tedbiri bulunmasına rağmen borçlu aleyhine bir takip başlatılması durumunda, icra müdürlüğünün bu işleme karşı icra mahkemesine şikayet yoluna başvurularak ödeme emrinin iptali sağlanabilir. Takibin daha ileri bir safhaya varmış olması durumunda bu safhanın da ortadan kaldırılması talep edilebilir. Örneğin, mühlet (Konkordato) tedbirine rağmen borçluya karşı yeni bir takip başlatılmış ve bu takibe dayalı olarak borçlu aleyhine haciz tatbik edilmiş ise borçlu icra mahkemesine başvurarak bu yeni takibi iptal ettirebilir.

Konkordatoyla ertelenen borç miktarı yaklaşık 20 milyar lira

Bu rakama bankalar dışı kurum, kişi ve şirketlere olan borçlar da eklenince rakam 30 milyar liraya yükseliyor. Ancak bankalara göre Konkordatunun oluşturduğu borç yükü banka bilançoları üzerinde ciddi risk oluşturuyor. Esas kaygı, şirketlerin Konkordato başvurularını kötüye kullanması; zira duruma göre mahkemeler hızlı şekilde Konkordato kararı verebiliyor.

Konkordato alan firmanın bankalardaki kredi borçlarını ödememesinden kaynaklı kanuni takip yapılamaması, faizin ödemesinin durması gibi borçluyu koruyan hükümlerin olması bankaları son derece rahatsız etmektedir. Bu kapsamda bankaların risk izleme birimleri ve üst yönetimleri çok detaylı bir şekilde kredili firmalarını incelemektedirler. Özellikle şubelere yapılan tavsiyeler çerçevesinde Konkordato alabilme ihtimali olan firmaları çok yakından takip etmeleri talep edilmektedir. Hatta geçtiğimiz yıl bankalardaki risk iştahını da artırıcı etki

yapan Kredi Garanti Fonları (KGF) teminatları krediler için de bankalar için olumsuz bir uygulama mevcuttur. Eğer ki KGF teminatlı olan bir firmanın kredisi ödenmediğinde o firma Konkordato almışsa bankalar Kredi Garanti Fonundan kredinin teminatı karşılığı olan tutarı alamamaktadır. Hem kredilerin ödenmemesine karşılık rehin, ipotek ve idari takip yapılamaması hem faiz ödemesinin durdurulması hem de teminatı KGF ise bu karşılığın alınması bankalar nezdinde çok ciddi bir baskı oluşturmaktadır.

2019 yılında bankaların bilançolarında Konkordatonun etkisini daha net görmüş olacağız. Yeni yapılan düzenlemelerle bu olumsuz etkilerin giderilmesi yönünde çabaların sonuç verip vermeyeceğini yakından izleyeceğiz. Ama şüphesiz ki birçok nedenden dolayı Konkordato alan firmaların artması hem reel sektörde hem de bankacılık / finans sektöründe yıpratıcı sonuçlar doğuracaktır. Yasa koyucunun bu alandaki güncelleme ihtiyacını gördüğünü ve gerekli bir takım değişikliklerin çok geçmeden 2019 yılı başında hayata geçeceğini umuyoruz.

Hazırlayan: M.Uğur UZUN,
Ekonomist

Kaynaklar: Resmi Gazete, 15 Mart 2018 Perşembe, Sayı : 30361,
7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu
6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
İcra Ve İflâs Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, Kanun No. 7101
İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası eğitim dökümanı,
İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası -Kasım 2016 Dergisi